

Espurna n°124

Setembre 2019

Butlletí informatiu

de Prevenció

d'Incendis

Forestals

GENERALITAT
VALENCIANA

Per

Unitat Tècnica UT-902

Servei de Prevenció d'Incendis Forestals

ÍNDEX

Claus del mes.....	2
Dades Estadístiques.....	6
Valors Acumulats	6
Comparació amb els valors mitjans.....	7
Evolució mensual: nombre.....	8
Evolució mensual: superfície afectada.....	10
Anàlisi de les causes	12
Relació completa d'incendis en el període	13

Foto portada: Voluntariat Forestal 2019. Font: Servei de Prevenció d'Incendis Forestals.

Per a qualsevol aclariment o suggeriment contactar amb: unidadtecnica902@gva.es

CLAUS DEL MES¹

El mes d'agost de 2019 ha estat **càlid** a la Comunitat Valenciana. La temperatura mitjana, 21,1°C, és **0,4°C superior** que la de la climatologia de referència (20,7°C).

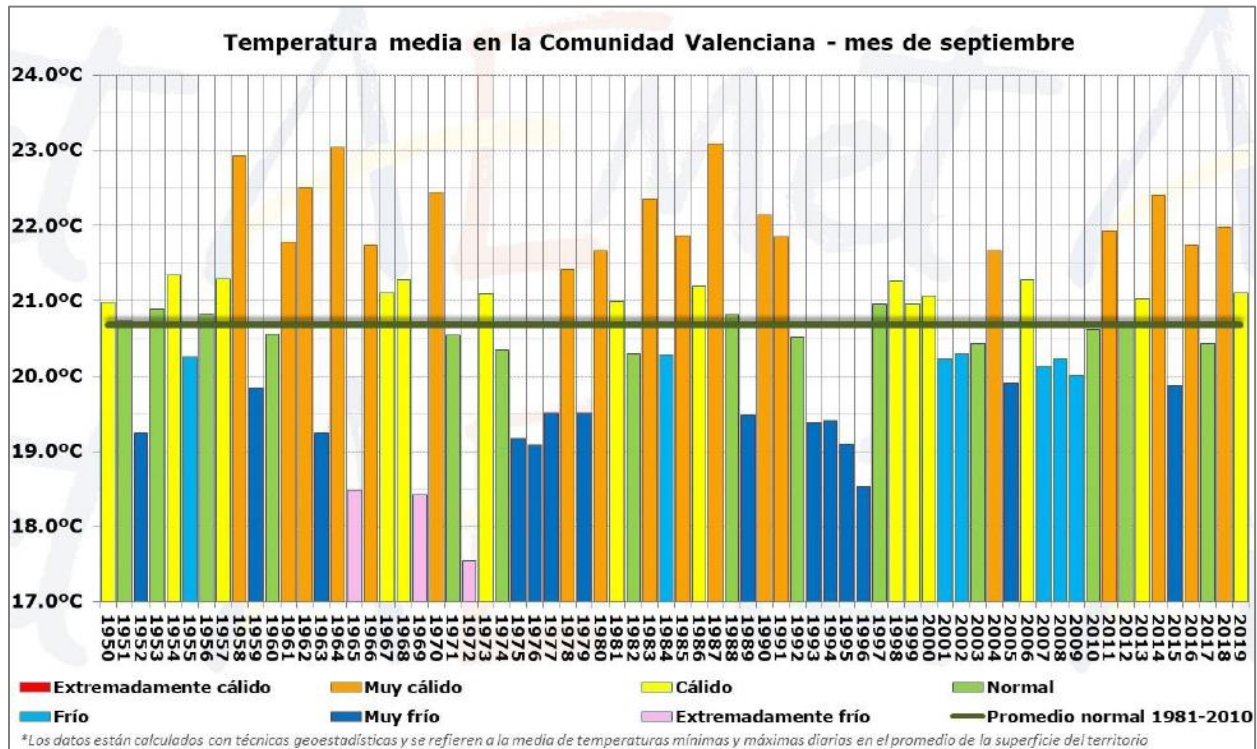

Figura 1. Temperatura mitjana dels mesos de setembre a la Comunitat Valenciana, en contrast amb la mitjana de la sèrie.

Tèrmicament va haver un gran contrast entre la primera i la segona meitat del mes. La primera quinzena de setembre va resultar molt freda, amb una temperatura mitjana 1,2°C inferior a la mitjana normal. Dins d'aquest període fred va destacar la temperatura mitjana del dia 11. Un cop finalitzat el temporal de pluges dels dies 11 al 14, la temperatura mitjana va anar ascendint, i la segona quinzena del mes va acabar amb un caràcter molt càlid, amb una mitjana 2,1°C superior al normal.

El mes ha estat lleugerament més anòmal a l'interior i al nord, on hi ha observatoris amb una mitjana pròxima a +1,0°C respecte a la mitjana normal de setembre.

¹ La informació sobre meteorologia, excepte indicació expressa, prové d'AEMET

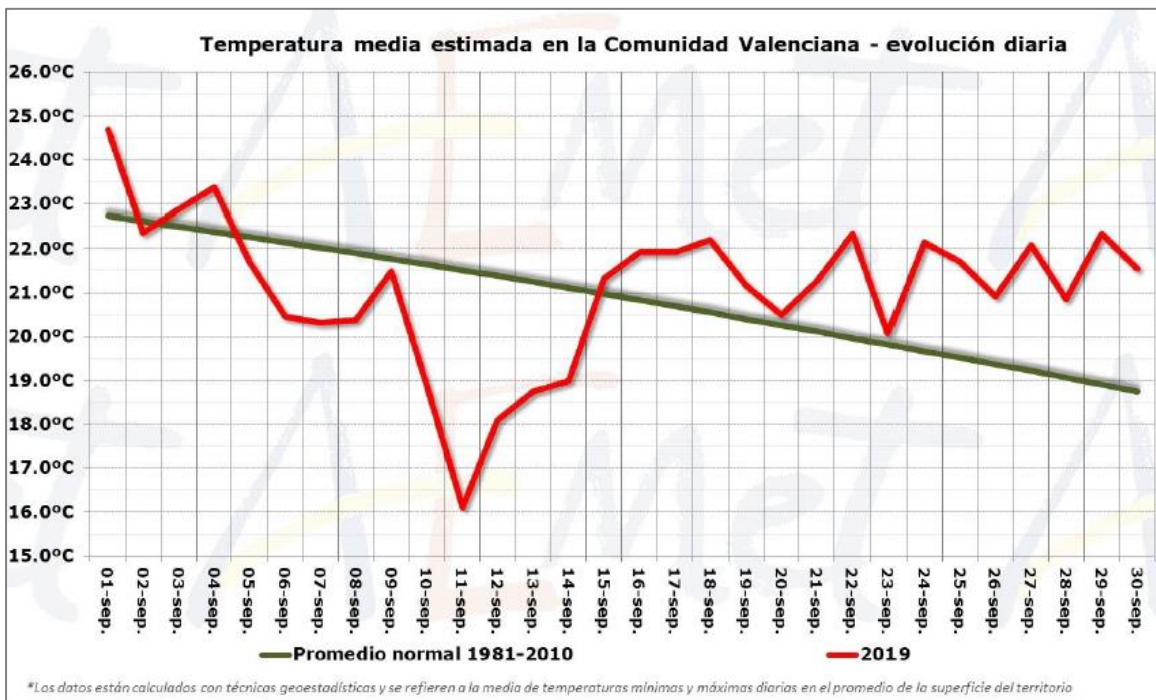

Figura 2. Evolució diària de la temperatura durant el mes de setembre a la Comunitat Valenciana.

Pel que fa a la **precipitació**, l'acumulada ha estat de **117,2 l/m²**, que és gairebé el doble que la de la mitjana climàtic del període 1981-2010 (61,3 l/m²) i, globalment, qualifiquen al mes com a **molt humit**, el més humit des de 2009 i el sisè més humit des de 1950.

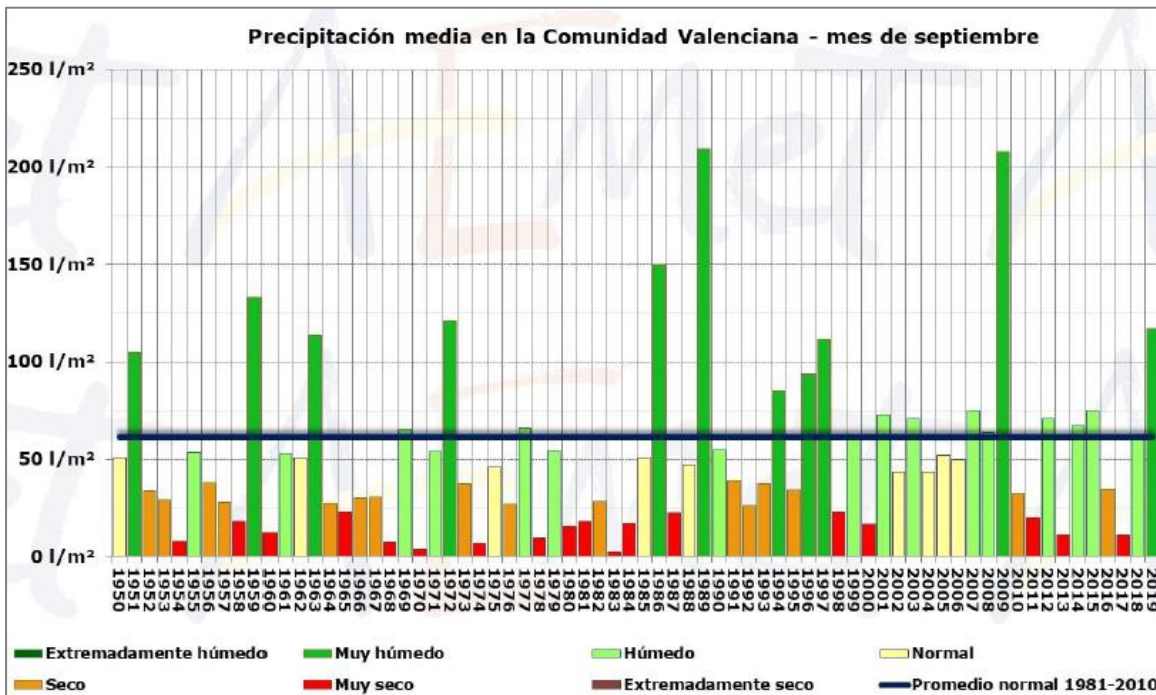

Figura 3. Precipitació mitjana a la Comunitat Valenciana per al mes de setembre.

El caràcter molt humit de setembre va ser degut al fet que durant els dies 11 al 15 es va produir un episodi de pluges torrencials que va afectar sobretot al sud-est de la Península, provocant greus inundacions en comarques de València com la Vall d'Albaida, i en altres de la muntanya del nord d'Alacant i del sud d'aquesta província, provocant danys materials de gran magnitud. A partir d'últimes hores del dilluns dia 9 es va produir l'entrada d'una DANA pel Cantàbric oriental que es va anar desplaçant al llarg del dimarts 10 de nord a sud per l'est de la Península i va romandre estacionària entre el sud-est peninsular i el nord d'Àfrica durant els dies següents fins al divendres dia 13.

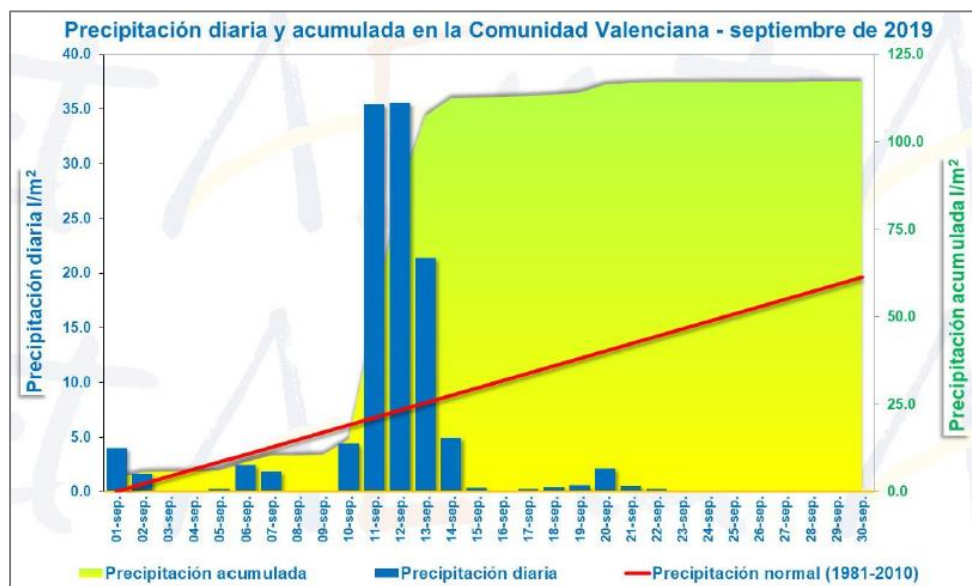

Figura 4. Precipitació diària i acumulada a la Comunitat Valenciana per al mes de setembre.

La fase més adversa es va desenvolupar des de la matinada de dijous 12 i fins al matí de divendres 13, quan diversos trens convectius van afectar primer a les comarques del nord d'Alacant i sud de València, per a posteriorment desplaçar-se cap al sud, afectant al migdia a la comarca del Baix Segura i a la vesprada al litoral del Baix Vinalopó.

Al nord d'Alacant i sud de València les precipitacions van tenir intensitat torrencial de matinada i al matí del dia 12 en localitats com Gaianes, l'Orxa, Beniarrés i Ontinyent. A Ontinyent la intensitat va ser torrencial al voltant de les 7 del matí del dia 12, amb un acumulat en una hora de 65,4 l/m² per a totalitzar durant aquest dia 298,8 l/m². A l'observatori del col·legi de la Concepció d'Ontinyent es duen registrant dades més de 100 anys, des de l'inici del segle XX. La precipitació acumulada esmentada anteriorment és el major registre de precipitació en 24 hores a Ontinyent, superant els 216,0 de l'1 novembre de 1982.

A primera hora del matí de l'endemà, amb el moviment de la DANA cap al nord, novament es van produir precipitacions d'intensitat molt fort en aquesta zona del sud de València, encara que amb una durada més curta que el dia anterior.

La major adversitat de l'episodi es va produir a la comarca del Baix Segura, on el temporal va descarregar amb intensitat torrencial en dues fases, a l'entorn del migdia del dia 12, quan es van

registrar 225,0 l/m², dels quals 184,4 en dos hores al pluviòmetre que la Confederació Hidrogràfica del Segura té a Orihuela. Menys de 24 hores després, a primera hora del matí del dia 13, amb el moviment de la DANA cap al nord, un nou xàfec d'intensitat torrencial va descarregar sobre la comarca, amb 191,0 l/m² acumulats entre les 7 i les 10 del matí dels quals 74,4 en una hora. Destacar també les tempestes que es van produir al litoral del Baix Vinalopó, entre Santa Pola i Elx, afectant també a la zona de l'aeroport, on la intensitat va ser torrencial en la vesprada del dia 12, quan es van acumular 67,6 l/m² a una hora.

Tot i el caràcter molt humit del mes hi ha hagut una gran diferència entre el nord i el sud. En moltes zones de Castelló i en algunes del litoral i de l'interior nord de València que no es van veure afectades de ple pel temporal, la precipitació acumulada al mes és inferior a la de la mitjana normal mentre que, en comarques de l'interior sud de València, i del nord i sud d'Alacant, la precipitació acumulada arriba a ser de 5 a 10 vegades la de la mitjana normal.

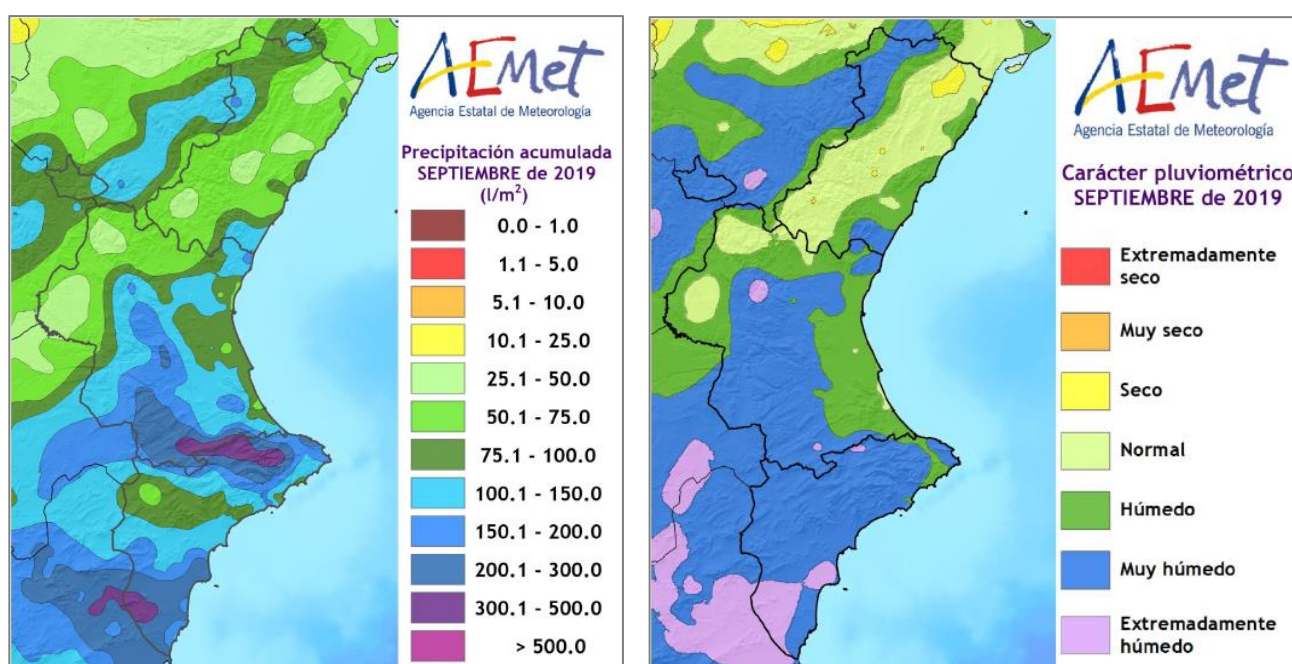

Figura 5. Precipitació acumulada i caràcter pluviomètric del mes de setembre de 2019 a la Comunitat Valenciana.

Pel que fa a incendis forestals, s'han comptabilitzat per al mes de setembre un total de **12 incendis**, valor molt per baix de la mitjana (40,1 incendis), amb una superfície forestal afectada de **2,85 ha** (valor també molt per baix de la mitjana mensual, que està en 1.322,08 ha).²

² Les dades són provisionals. Qualsevol variació en el còmput es veurà reflectida en el següent número del butlletí.

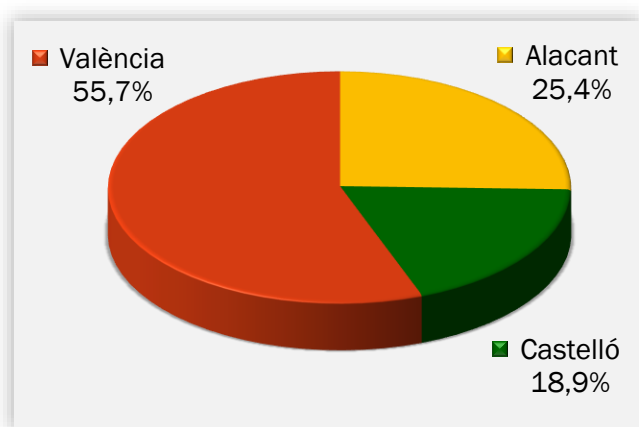
DADES ESTADÍSTIQUES

VALORS ACUMULATS

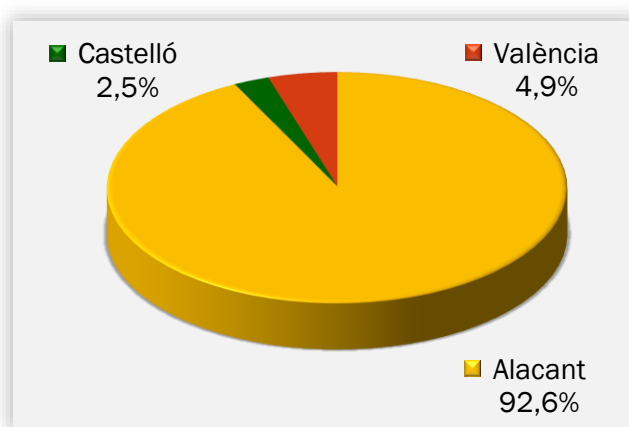
A la taula 1 i en els gràfics 1 i 2 es realitza un desglossament detallat del nombre d'incendis i la superfície afectada acumulada en l'any 2019 per províncies.

Província	Nombre	Superfície afectada Ha				
		Superfície rasa			Arbrada	Total
		Canyar	Altres rases	Total rasa		
Alacant	58	2,17	594,52	596,69	286,76	883,45
Castelló	43	0,74	3,53	4,27	19,75	24,02
València	127	10,22	20,32	30,53	16,37	46,91
Total	228	13,13	618,36	631,49	322,89	954,37

Taula 1. Nombre d'incendis i superfície afectada per tipus i províncies
Acumulat des de gener de 2019

Gràfic 1. Nombre d'incendis en percentatge

Gràfic 2. Superfície afectada en percentatge

La província més destacada pel que fa al nombre d'incendis és la de València, seguida de la d'Alacant. No obstant això, quant a la superfície afectada, és Alacant la que més destaca, degut especialment a l'incendi de Beneixama del mes de juliol, que va cremar més de 800 ha.

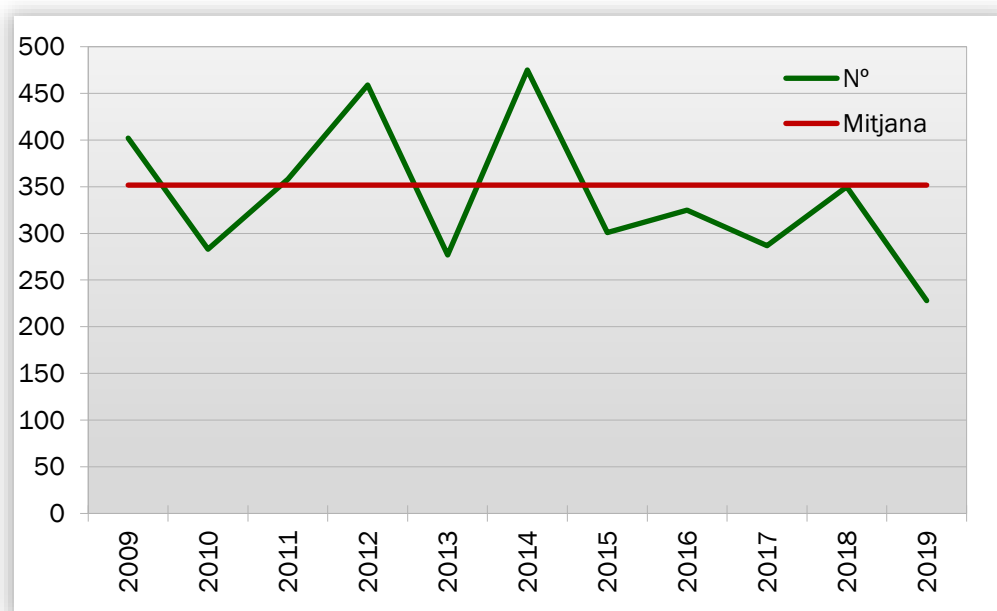
COMPARACIÓ AMB ELS VALORS MITJANS

Els valors acumulats a 30 de setembre per l'últim decenni es detallen a la Taula 2. En el que portem de 2019 s'han produït 228 incendis, valor molt per baix de la mitjana (352 incendis), amb una superfície afectada de 954,37 ha, que també està molt per baix de la mitjana (8.704,16 ha).

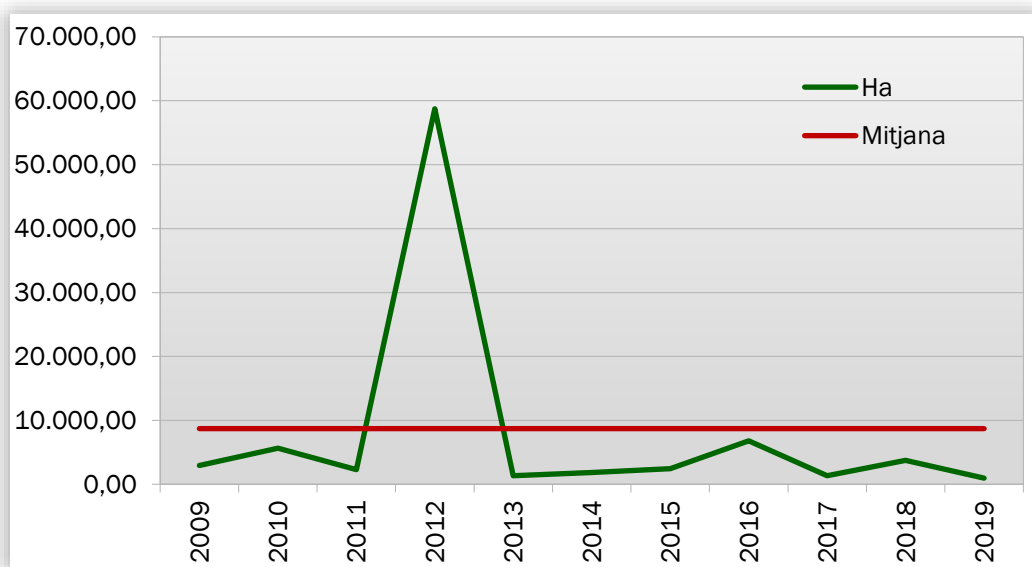
Any	Nº	Superfície
2009	402	2.920,93
2010	283	5.632,61
2011	358	2.280,14
2012	459	58.746,78
2013	277	1.340,66
2014	475	1.853,76
2015	301	2.414,62
2016	325	6.795,43
2017	287	1.339,16
2018	350	3.717,52
2019	228	954,37

Taula 2. Nombre i superfície acumulats en el mateix període analitzat

En els gràfics 3 i 4 es mostra l'evolució del nombre d'incendis i superfície afectada en el període d'estudi en l'últim decenni, en comparació amb el valor mitjà.

Gràfic 3: Evolució nº d'incendis en comparació amb el valor mitjà

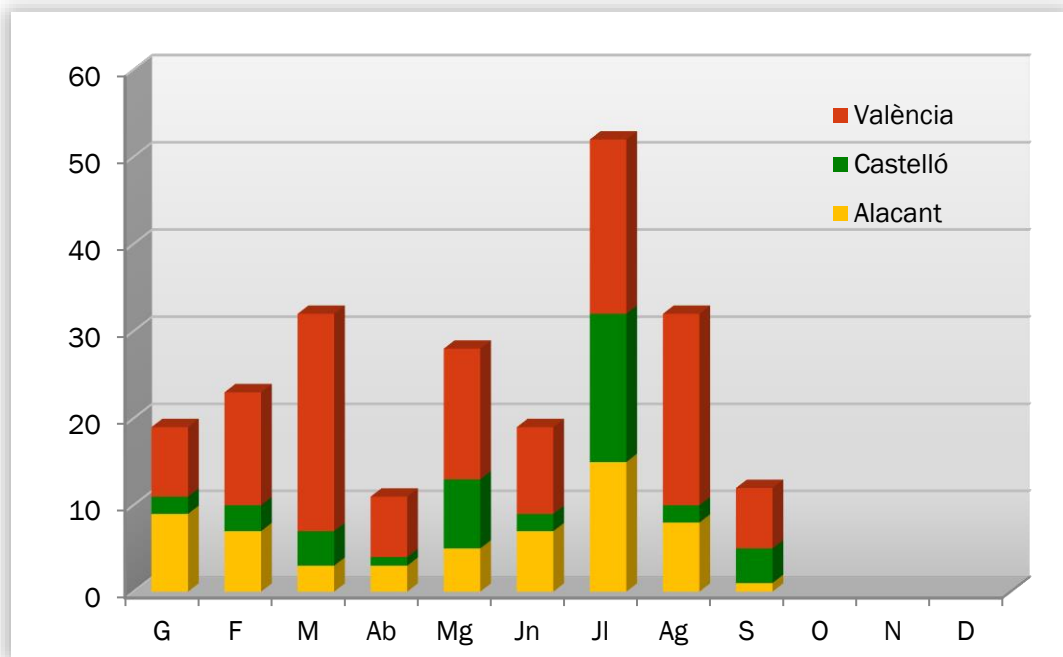
Gràfic 4: Evolució de la superfície afectada en comparació amb el valor mitjà

EVOLUCIÓ MENSUAL: NOMBRE

L'evolució mensual del nombre d'incendis es representa a través d'una taula numèrica en la qual es recullen els valors per a cada província, i el total de la Comunitat Valenciana (taula 3), juntament amb dos diferents representacions gràfiques, una de valors acumulats per províncies i una altra de comparació amb la mitjana dels últims 10 anys (gràfics 5 i 6).

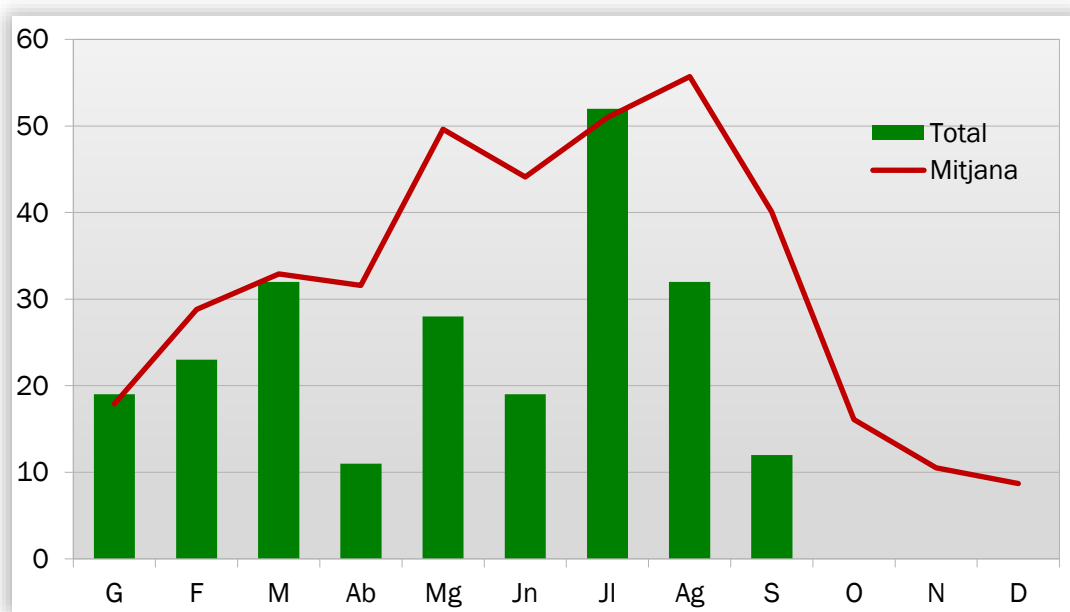
Mes	Alacant	Castelló	València	Total
Gener	9	2	8	19
Febrer	7	3	13	23
Març	3	4	25	32
Abril	3	1	7	11
Maig	5	8	15	28
Juny	7	2	10	19
Juliol	15	17	20	52
Agost	8	2	22	32
Setembre	1	4	7	12
Octubre	0	0	0	0
Novembre	0	0	0	0
Desembre	0	0	0	0
TOTAL	58	43	127	228

Taula 3. Evolució mensual del nombre d'incendis (2019)

Gràfic 5: Nombre d'incendis per mesos i províncies

Durant el mes de setembre s'han registrat 7 incendis a la província de València, 4 a la de Castelló i 1 a la d'Alacant. Com ja s'ha comentat, el global està molt per baix dels valors mitjans de l'últim decenni (40,1 incendis).

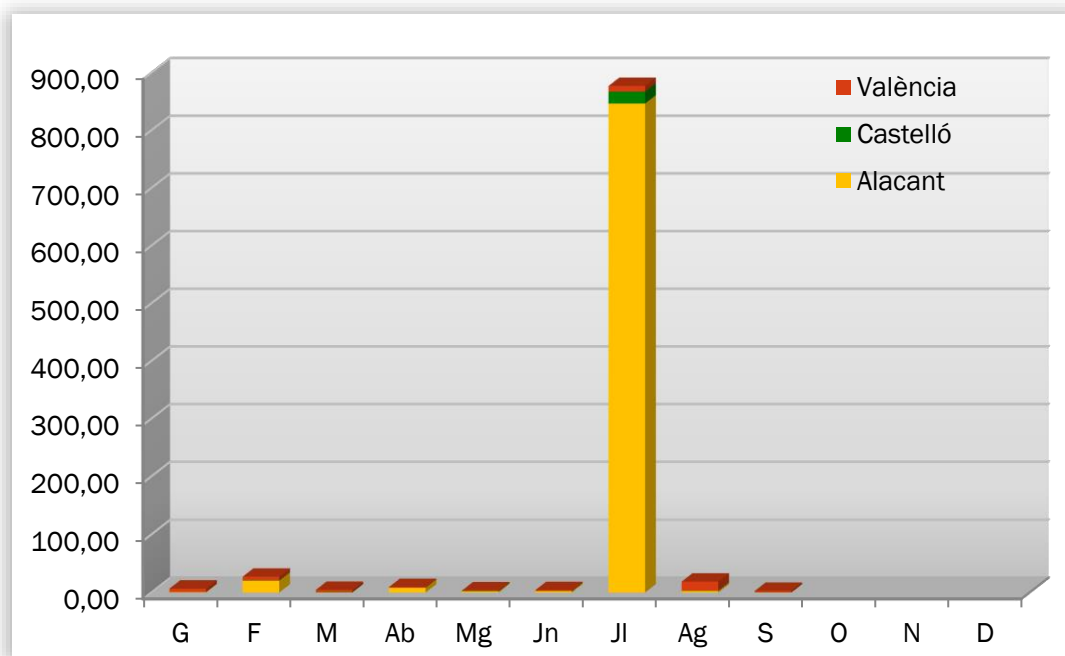
Gràfic 6: Nombre d'incendis per mesos, comparativa amb els valors mitjans de l'últim decenni

EVOLUCIÓ MENSUAL: SUPERFÍCIE AFECTADA

L'estudi de l'evolució mensual de la superfície afectada segueix una estructura similar a la ja descrita en l'apartat referit al nombre, si bé en la comparació amb els valors mitjans, donades les grans diferències de valors, s'ha utilitzat una escala logarítmica (gràfic 8).

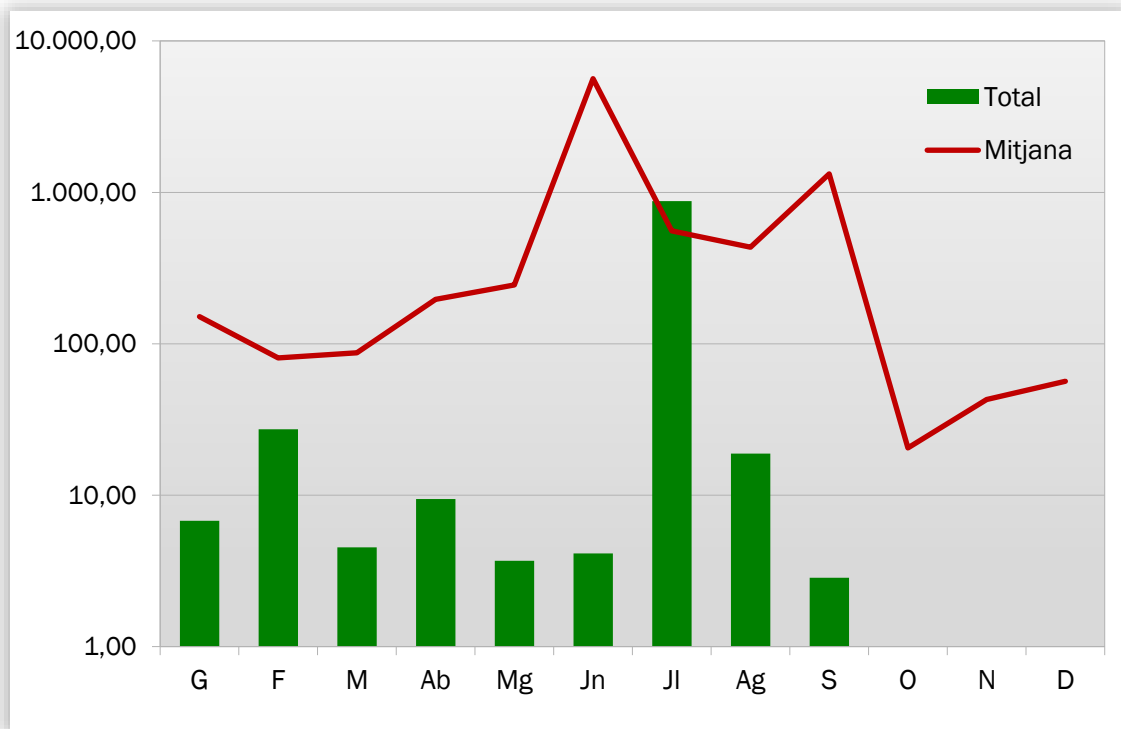
Mes	Alacant	Castelló	València	Total
Gener	0,70	0,22	5,87	6,79
Febrer	20,51	0,66	6,11	27,28
Març	0,23	0,78	3,51	4,53
Abril	8,17	0,05	1,23	9,45
Maig	2,18	0,68	0,83	3,69
Juny	2,50	0,31	1,30	4,11
Juliol	846,42	20,66	9,78	876,86
Agost	2,71	0,40	15,71	18,82
Setembre	0,02	0,27	2,56	2,85
Octubre	0,00	0,00	0,00	0,00
Novembre	0,00	0,00	0,00	0,00
Desembre	0,00	0,00	0,00	0,00
TOTAL	883,45	24,02	46,91	954,37

Taula 4: Evolució mensual de la superfície afectada (2019)

Gràfic 7: Superfície afectada per mesos i províncies

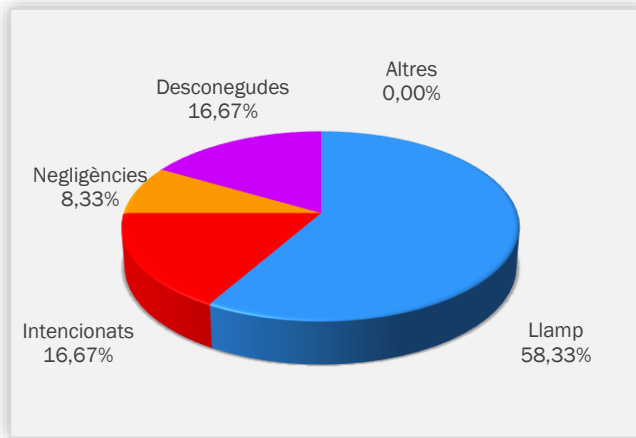
Durant el mes de setembre de 2019 s'han vist afectades per incendis 2,5 ha de terreny forestal a la província de València, 0,27 en la de Castelló, i 0,02 en la d'Alacant. En conjunt, com ja s'ha comentat, aquesta superfície està molt per baix de la mitjana de l'últim decenni (1.322,08 ha).

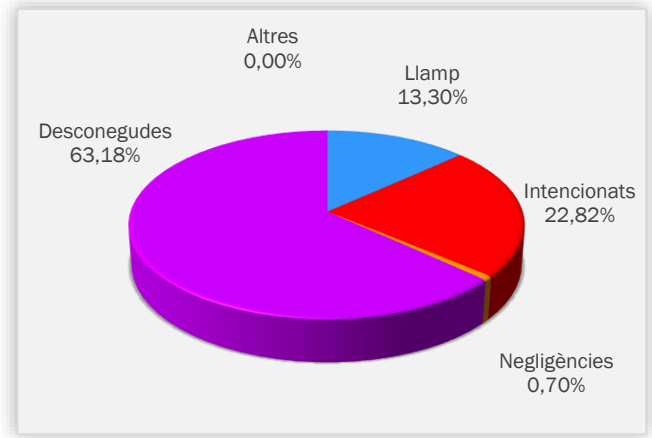
Gràfic 8: Superfície afectada per mesos, comparativa amb els valors mitjans de l'últim decenni

ANÀLISI DE LES CAUSES

L'estudi de les causes s'ha realitzat a partir dels percentatges en nombre i en superfície afectada, per al total de la Comunitat Valenciana en el mes de setembre i en l'acumulat del 2019.

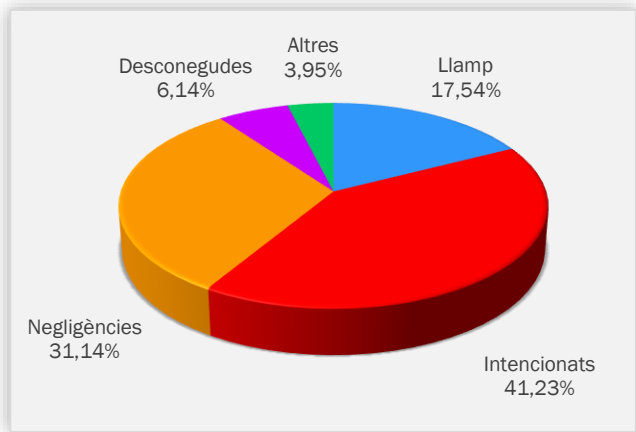

Gràfic 9: Comunitat Valenciana, % d'incendis ocorreguts per causa. Setembre 2019

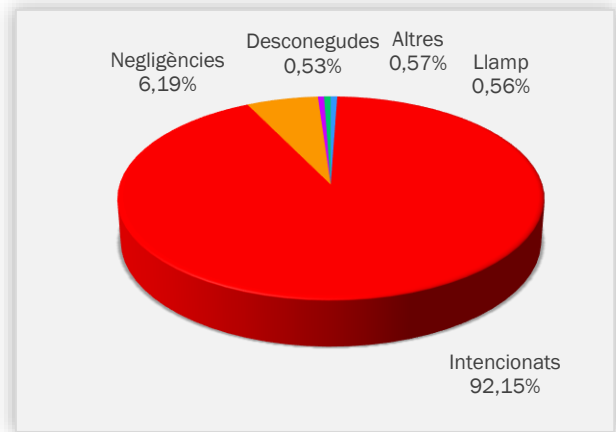

Gràfic 10: Comunitat Valenciana, % de superfície afectada per causa. Setembre 2019

Al mes de setembre s'han produït, en el conjunt de la Comunitat Valenciana, 7 incendis per llamp, 2 intencionats, 1 per negligències, i 2 per causes desconegudes/en investigació. Els incendis per llamp van afectar a un total de 0,38 ha, els intencionats van afectar a 0,65 ha, els ocorreguts per negligències, a 0,02 ha, i els de causes desconegudes/en investigació a 1,80 ha.

Gràfic 11: Comunitat Valenciana, % d'incendis ocorreguts per causa. Acumulat 2019

Gràfic 12: Comunitat Valenciana, % de superfície afectada per causa. Acumulat 2019

RELACIÓ COMPLETA D'INCENDIS EN EL PERÍODE

Data	Municipi	Sup (ha)	Causa	Paratge	Província
1-sep.-19	Zucaina	0,0015	0	Casa Alta	CASTELLÓ
1-sep.-19	Vistabella del Maestrat	0,0150	0	Umbria Tormegal	CASTELLÓ
1-sep.-19	Rossell	0,0020	0	Font de l'Argent	CASTELLÓ
2-sep.-19	Loriguilla	0,0004	0	Cerro Loriguilla	VALÈNCIA
2-sep.-19	San Fulgencio	0,0200	2	Camino del Convenio	ALACANT
2-sep.-19	Llíria	0,1000	0	Charco el Moro	VALÈNCIA
3-sep.-19	Cortes de Pallás	0,0100	0	Cinto de la Cabra	VALÈNCIA
3-sep.-19	Manuel	0,3000	3	Pla de l'Abat	VALÈNCIA
5-sep.-19	Macastre	1,5000	3	Cañadas	VALÈNCIA
9-sep.-19	Xeraco	0,0500	1	La Roqueta	VALÈNCIA
18-sep.-19	Puebla de Arenoso	0,2500	0	Cabezo	CASTELLÓ
27-sep.-19	Antella	0,6000	1	Poblat Iberic/Creueta Alta	VALÈNCIA

Codis de causes

- (0) Llamp
- (1) Intencionats
- (2) Negligències
- (3) Desconeguda/Investigació
- (4) Altres